

TISKOVÁ ZPRÁVA

V Praze dne 5. května 2017

Ministr Jiří Havlíček jednal v Ostravě s hejtmánem Ivo Vondrákem a primátorem Ostravy Tomášem Macurou o dořešení sanace lagun Ostramo

Ministr průmyslu a obchodu Jiří Havlíček dnes v Ostravě jednal s hejtmánem Moravskoslezského kraje Ivo Vondrákem a primátorem statutárního města Ostrava Tomášem Macurou. Hlavním tématem jejich setkání bylo dokončení sanace lagun Ostramo. Hovořili i o přípravě strategické průmyslové zóny Nad Barborou a nových rozvojových ploch v regionu.

Likvidace jedné z největších ekologických zátěží v České republice se dostala do patové situace. Rozhodující instituce se dosud neshodly na navržených řešeních sanace kontaminovaných zemín, která bude následovat po odtěžení kalů. Ministerstvo financí stále odkládá rozhodnutí o optimální variantě a jejím financování a tím blokuje další postup sanačních prací. Ministr Jiří Havlíček proto navrhl vedení Moravskoslezského kraje a města Ostravy, že Ministerstvo průmyslu a obchodu podpoří variantu, která bude odpovídat představám a potřebám regionu.

„Dospěl jsem k názoru, že by Ostrava neměla trpět za to, že se příslušné instituce nedokázaly shodnout na postupu sanace kontaminovaných zemín a že Ministerstvo financí otálí s rozhodnutím o financování. Nemůžeme stále jen přešlapovat na místě. Příprava odtěžení zbylých kalů běží podle plánu a je nejvyšší čas začít připravovat sanaci zemín, která bude navazovat,“ vysvětlil ministr průmyslu a obchodu Jiří Havlíček.

„Informoval jsem proto pana hejtmana a pana primátora, že jsme připraveni podpořit požadavky města a regionu a pomůžeme prosadit variantu, která je pro Ostravu nejvýhodnější. Jsem připraven namísto Ministerstva financí převzít iniciativu a urychlit dořešení sanací, potřebuji však zároveň podporu jak vedení kraje, tak města Ostravy,“ uvedl ministr Jiří Havlíček.

„Pro nás je prvořadým cílem, aby se Ostrava konečně zbavila této ekologické zátěže. Je však nutné najít shodu všech dotčených orgánů na řešení, protože se jedná o velký finančně i technicky náročný projekt,“ dodal Tomáš Rychtařík, ředitel státního podniku DIAMO, který má areál lagun ve své správě.

„Jsem rád, že MPO projevilo zájem o spolupráci a to i v případě budování průmyslové zóny Nad Barborou. Dobrou zprávou je, že zónu bude možné financovat z dotace ministerstva i v případě, že k jejímu kompletnímu dokončení dojde až po roce 2020. Ministerstvo totiž připravuje navazující dotační program,“

ze kterého bude možné hradit přípravu průmyslových zón krajů a měst. Věřím, že se nám podaří přivést firmy s vysokou přidanou hodnotou,“ sdělil Ivo Vondrák, hejtman Moravskoslezského kraje.

Ministr Jiří Havlíček si v rámci své pracovní cesty prohlédl rovněž areál státního podniku DIAMO ve Vítkovicích a lokalitu bývalého dolu a koksovny Trojice ve Slezské Ostravě.

Historie sanací lagun Ostramo

Proces příprav sanace zemin pod vedení MF začal v roce 2015, kdy byla zpracována Studie proveditelnosti „Způsoby sanace nesaturované zóny lokality laguny Ostramo Ostrava“. V roce 2016 byl vypracován Znalecký posudek „Posouzení vybraných variant sanace nesaturované zóny lokality LAGUNY OSTRAMO Ostrava“, který navrhl tři varianty řešení sanace zemin. Následně byly dalším znaleckým posudkem vyhodnoceny VARIANTY II. a III. z hlediska krátkodobých a dlouhodobých vlivů na životní prostředí. Varianta II. je variantou pasivního řešení sanace s aktivními konzervačními prvky. Spočívá v uzavření kontaminovaného materiálu nesaturované zóny v jeho upraveném (stabilizovaném) stavu do tzv. ekokontejntentu, izolovaného od okolí. Varianta III. je variantou aktivního řešení sanace. Zahrnuje navíc dekontaminaci technologií termické desorpce. Následně má být stejně jako u varianty II. materiál uzavřen do tzv. ekokontejntentu.

MŽP a MF považují za vhodnou sanační VARIANTU II. Krajský úřad MSK a Statutární město Ostrava požadují sanaci podle VARIANTY III. za předpokladu následného využití lokality dle platného územního plánu města Ostravy. Ani jedna z těchto dvou variant však plné využití lokality neumožňuje.

Ministerstvo financí tak nesplnilo úkol daný vládou v Usnesení vlády č. 732 z roku 2013, podle kterého mělo „...zajistit finanční prostředky pro konečné řešení likvidace ekologické zátěže Laguny Ostramo případným předložením materiálu na jednání vlády, který upraví celkovou garanci státu“ a to do prosince roku 2014. MF do dnešního dne nepředložilo materiál pro jednání vlády a nezajistilo financování dokončení sanace lagun Ostramo.

Aktuálně běží příprava odstraňování zbylých kalů, která - po vyřízení potřebných náležitostí (IPPC a schválení Prováděcího projektu ze strany MŽP, Supervize Ministerstva financí, DIAMO, s. p. a Ministerstva financí) – bude zahájena ještě letos. Společnost AVE CZ odpadové hospodářství, s. r. o., se zavázala ve smlouvě o provedení prací odstranit 91 562 tun tzv. nadbilančních kalů za nabídkovou cenu 429 milionů korun (bez DPH). Do konce roku 2018 mají být kaly odtěženy a do konce roku 2020 v souladu se zákonem o odpadech zlikvidovány.

O lagunách

Do areálu dnešních lagun Ostramo se od konce 19. století ukládaly odpady z rafinérské výroby. V polovině 60. let 20. století k nim přibyly odpady z regenerace použitých mazacích olejů. Vzhledem k rozsahu technické a finanční náročnosti jejich likvidace převzal po ukončení činnosti chemičky Ostramo v roce 1996 odpovědnost za tuto ekologickou zátěž stát. Správou a zajištěním sanace byl pověřen státní podnik DIAMO. Tehdejší vláda zároveň souhlasila s použitím prostředků Fondu národního majetku na odstraňování škod v řádech miliard korun. Veřejnou zakázku na sanaci lagun získalo Sdružení Čistá Ostrava. Vytěžilo zhruba 200 tisíc tun kalů, během odtěžování v období let 2004 až 2011 se však ukázalo, že v lagunách je dalších zhruba 90 tisíc tun kalů, se kterými se původně nepočítalo. Ty jsou označovány jako nadbilanční.